

Doetinchem, 21 februari 2024

GEWIJZIGD VASTGESTELD 29 FEBRUARI 2024

Participatiebeleid

Te besluiten om:

De volgende negen beslispunten als beleidskader vast te stellen, zoals verwoord in de nota "Samen maken wij Doetinchem, Gaanderen en (Nieuw) Wehl."

Voor de participatietrajecten van de gemeente Doetinchem:

1. heldere kaders te stellen waarover inwoners wel en niet mee kunnen praten en doen.;
2. de representativiteit te vergroten door te gaan werken met meer gevarieerde (online) middelen en een online participatieplatform in te richten;
3. de ruimte om keuzes te maken te vergroten als dat kan, door kritisch te zijn op de gekozen trede van de participatieladder en, indien mogelijk, participanten te laten meepraten over de aanpak;
4. het integraal en gebiedsgericht werken te versterken door inwoners actief te betrekken bij komende wijkprogrammeringen en verder te werken met integrale projectteams; in lijn met de Omgevingsvisie.

Voor de participatietrajecten, uitgevoerd door derden in het kader van de Omgevingswet (projectontwikkelaars; woningcorporaties etc.):

5. verder te werken op de huidige lijn om initiatieven te stimuleren en te faciliteren bij het participatieproces waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Daarvoor de huidige digitale ondersteuning uit te breiden met informatie en hulpmiddelen en de beschikbaarheid van een adviseur participatie voor de meer complexe trajecten. Eventuele verdere stappen uit te werken in samenhang met de werkwijze van de Omgevingswet.

Voor het stimuleren en faciliteren van bewoners(groepen):

6. te onderzoeken op welke punten de ondersteuning aan bewonersinitiatieven verbeterd kan worden, met als insteek dat alle inwoners en bedrijven kunnen bijdragen aan initiatieven uit de samenleving;
7. de lijn voort te zetten om groepen vrijwilligers als het nodig en gewenst is te ondersteunen en opgedane kennis te borgen, in samenwerking met de verbonden partijen.
8. In aansluiting op dit beleidsplan een participatieverordening te ontwikkelen en invulling te geven aan het uitdaagrecht.
9. Kennis te nemen van het Werkplan 2024 dat, onder voorbehoud van uw besluit over het beleidskader, is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

Inleiding

In het door u vastgestelde coalitieakkoord hebt u aangegeven dat u het belangrijk vindt om de samenleving te betrekken bij beleid, plannen en projecten én om ruimte te geven aan initiatieven uit de samenleving. Dat doen we al en willen we nog beter doen.

Met het beleidsplan participatie leggen we voor het eerst vast wat we met participatie bedoelen, welke uitgangspunten we hanteren en hoe we daarmee werken. Insteek daarbij is, dat we eerst de basis op orde brengen waarmee we verder kunnen bouwen. We gaan dus leren, evalueren en van daaruit verder ontwikkelen.

De uitvoering is opgenomen in bijlage 1, het werkplan 2024.

Doetinchem, 21 februari 2024

Het beleidsplan is ook een antwoord op de aanbeveling van de rekenkamercommissie om ambities en uitgangspunten voor burger- en overheidsparticipatie beter vast te leggen. In [2020](#) heeft de rekenkamer onderzoek gedaan en geconstateerd dat de gemeente Doetinchem veel doet aan participatie maar dat er weinig concreet vastligt. Het beleidsplan geeft daar alsnog invulling aan.

Argumenten

1.1. Heldere kaders aan het begin van het proces, bieden houvast bij de beoordeling of het proces goed is doorlopen.

In een participatietraject is het verwachttingsmanagement van belang om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Door vooraf heldere kaders te stellen, weten participanten wat de ruimte is om mee te praten of mee te doen.

2.1. Het ophalen van verschillende geluiden is in het belang van goede besluitvorming.
Mensen die 'tegen' iets zijn, laten zich doorgaans goed horen. De geluiden van 'het stille midden' horen we vaak minder goed. Door in te zetten op meer gevarieerde middelen komen de geluiden breder naar voren en kunnen ook specifieke doelgroepen, zoals jongeren, beter gehoord worden.

2.2. Steeds meer mensen zijn digitaal georiënteerd.

Een klein deel van de inwoners is geneigd om een informatiebijeenkomst te bezoeken. Door parallel ook online instrumenten in te zetten, worden er breder meningen opgehaald.

3.1. Inwoners voelen zich meer gehoord en betrokken als er ruimte is om plannen bij te stellen of als er samen met hen aan plannen gewerkt wordt.

4.1. Inwoners willen betrokken zijn bij hun eigen leefomgeving.

Door inwoners actief hun inbreng te laten geven op de wijkprogrammering, ontstaat betrokkenheid en mogelijk ook samenwerking bij de uitvoering.

4.2. Integraal en gebiedsgericht werken sluit aan bij de Omgevingsvisie.

Een participatietraject biedt kansen om ook over andere onderwerpen in gesprek te komen met inwoners en problemen of wensen integraal aan te pakken.

5.1. Deze lijn sluit aan bij de uitwerking van de Omgevingswet

In het kader van de Omgevingswet zijn initiatiefnemers zelf verantwoordelijk voor het participatieproces. Wij willen echter wel dat het zorgvuldig gebeurt en zetten daarom in op het uitbreiden van onze ondersteuning met diverse middelen en advies. De adviseur participatie is hiervoor reeds aangetrokken.

6.1. Wij zien mogelijkheden om bewonersinitiatieven nog beter te ondersteunen.

Wij zien kansen vanuit de gedachte dat ook andere partijen kunnen bijdragen en het ook andere inwoners stimuleert. Dit willen we verder onderzoeken met onder meer de Doetinchemse Uitdaging en onze verbonden partijen.

7.1. Wij willen bouwen aan een sterke samenleving

Een sterke samenleving is een verbonden samenleving waar mensen elkaar kennen en zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen omgeving. Daarom willen we initiatieven en groepen vrijwilligers waar mogelijk en gewenst ondersteunen. Samen actief zijn in de buurt helpt bovendien om eenzaamheid en soms ook zorgkosten te voorkomen.

Doetinchem, 21 februari 2024

8.1. Hiermee bereiden we ons voor op het wetsvoorstel Versterking Participatie op decentraal niveau.

Met de nieuwe wet (die momenteel bij de Eerste Kamer ligt) worden gemeenten verplicht om de inspraakverordening te verbreden naar een participatieverordening en invulling te geven aan het uitdaagrecht. In 2024 maken we hiermee een begin.

9.1. Hiermee bent u op de hoogte van de vervolgstappen in 2024.

Financiën

Voor de uitvoering van het werkplan 2024 (zie bijlage 1) zijn volgende kosten begroot:

Omschrijving	Bedrag	Incidenteel/structureel	Dekking
Opleiden Masterteam en basisteam Bij de Relevant Gesprek Academie en een jaar lang workshops, cursussen en intervisie.	€ 20.000	Incidenteel	Centraal opleidingsbudget (40804011/38703)
Aanschaf licentie en inrichten online participatieplatform	€ 25.000	Incidenteel	Budget Wijkgericht maatwerk (46100119/38900)
Totaal	€ 45.000		

In het jaar 2023 was incidenteel nog ruimte in het centraal opleidingsbudget (40804011/38703) en het budget wijkgericht maatwerk (46100119/38900). Uit deze beschikbare ruimte kan de opleiding en inrichting van het platform participatie worden gedekt. In de Eindwijziging 2023 heeft uw raad op 21 december 2023 hier al mee ingestemd.

De structurele uitvoering van participatie is onderdeel van de betreffende projecten en reguliere opleidingsbudgetten.

Kanttekeningen

1.1. Participatietrajecten zijn dynamisch

Participatie kent vele vormen en toepassingen. Een beleidsplan helpt hierbij, maar alsnog kunnen trajecten in de praktijk weerbarstiger zijn dan vooraf gedacht. Van belang is dat wij als college, u als raad en onze ambtelijke organisatie blijven leren door te doen en te evalueren.

Vervolg

Nadat het besluit is genomen, gaat ons college aan de slag met het werkplan 2024 om de verschillende onderdelen uit te werken (bijlage 1). In het tweede kwartaal 2024 ontvangt u een raadsmededeling met daarin de aanpak en het tijdsplan voor het ontwikkelen van de Participatieverordening en de invulling van het Uitdaagrecht.

Bijlagen

Het Participatiebeleid "Samen maken we Doetinchem, Gaanderen en (Nieuw) Wehl"

Met daarbij als bijlagen:

1. Werkplan 2024;
2. 2a Methodiek Relevant Gesprek, 2b Checklist;
3. Betrokkenheidsprofielen inwoners gemeente Doetinchem,

Doetinchem, 21 februari 2024

4. Samenvatting 'Waar staat je gemeente'.
5. Advies Sociale Raad en reactie van het college
6. Reactie op advies Sociale Raad

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenber

mr. M. Boumans MBA MPM

De raad van de gemeente Doetinchem;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders over Participatiebeleid;

gelet op artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet juncto artikel 147, tweede lid, van de Gemeentewet en de Omgevingswet;

b e s l u i t :

de volgende negen beslispunten als beleidskader vast te stellen, zoals verwoord in de nota "Samen maken wij Doetinchem, Gaanderen en (Nieuw) Wehl."

Voor de participatietrajecten van de gemeente Doetinchem:

1. heldere kaders te stellen waarover inwoners wel en niet mee kunnen praten en doen.;
2. de representativiteit te vergroten door te gaan werken met meer gevarieerde (online) middelen en een online participatieplatform in te richten;
3. de ruimte om keuzes te maken te vergroten als dat kan, door kritisch te zijn op de gekozen trede van de participatieladder en, indien mogelijk, participanten te laten meepraten over de aanpak;
4. het integraal en gebiedsgericht werken te versterken door inwoners actief te betrekken bij komende wijkprogrammeringen en verder te werken met integrale projectteams; in lijn met de Omgevingsvisie.

Voor de participatietrajecten, uitgevoerd door derden in het kader van de Omgevingswet (projectontwikkelaars; woningcorporaties etc.):

5. verder te werken op de huidige lijn om initiatieven te stimuleren en te faciliteren bij het participatieproces waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Daarvoor de huidige digitale ondersteuning uit te breiden met informatie en hulpmiddelen en de beschikbaarheid van een adviseur participatie voor de meer complexe trajecten. Eventuele verdere stappen uit te werken in samenhang met de werkwijze van de Omgevingswet.

Voor het stimuleren en faciliteren van bewoners(groepen):

6. te onderzoeken op welke punten de ondersteuning aan bewonersinitiatieven verbeterd kan worden, met als insteek dat alle inwoners en bedrijven kunnen bijdragen aan initiatieven uit de samenleving;
7. de lijn voort te zetten om groepen vrijwilligers als het nodig en gewenst is te ondersteunen en opgedane kennis te borgen, in samenwerking met de verbonden partijen.
8. In aansluiting op dit beleidsplan een participatieverordening te ontwikkelen en invulling te geven aan het uitdaagrecht.
9. Kennis te nemen van het Werkplan 2024 dat, onder voorbehoud van uw besluit over het beleidskader, is vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

10. Het participatiebeleid in het voorjaar van 2027 in samenspraak met de gemeenteraad te evalueren en hierbij de leerpunten uit de afzonderlijke participatietrajecten mee te nemen.

Aldus besloten in zijn vergadering van 29 februari 2024,

, griffier

, voorzitter